

Jakelu: Vammaisneuvosto, sivistyslautakunnan puheenjohtaja Mari Jolanki, tilaliikelaitoksen erityisasiantuntija Janne Alkki

Laatijat:

Susanna Pirnes, Lapin autismikirjo ry, puheenjohtaja (susanna.pirnes@ulapland.fi)

Sanna Kumpu, RoVaKa ry, hallituksen jäsen (sannakumpu@outlook.com)

Aihe:

Vaaranlammen koulu ja erityisryhmien huomioiminen suunnitteluvaiheesta alkaen

Rovaniemen kaupungissa on lukuisa määrä erilaisia pienryhmiä ja tuenpesiä, jotka ovat väliaikaisia tai väliaikaiseksi tulkittavia järjestelyjä eri tuen portailla oleville lapsille. Pysyviä pienryhmiä on vain muutama ja yläkoulujen puolella tilanne on ollut jo pitkään heikko. Muutakin kuin pelkkää oppimisen tukea tarvitsevat lapset ovat joutuneet kärsimään tilanteesta, sillä useimmiten pienryhmille ei ole asianmukaisia tiloja, joissa olisi huomioitu esimerkiksi erilaisista neuropsykiatrisista oireyhtymistä kärsivien esteettömyystarpeet.

Koulun tilojen tulee olla kaikenlaisten lasten ja nuorten saavutettavissa. Esteettömyys liittyy niin **fyysiseen** ympäristöön (rauhallinen tila, oma sisäänkäynti, aistiystävällisyys jne.), **sosiaaliseen** (mahdollisuus valita pienryhmä pysyvänä ratkaisuna, riittävä ohjaajaresurssi jne.) kuin **psykkiseenkin** (mahdollisuus olla kohtaamatta kiusaamista, turvallinen tila erilaisuudelle) esteettömyyteen.

Nyt kun Rovaniemelle ollaan suunnittelemassa uusia ja kalliita kouluhankkeita, joiden elinkaari on vuosikymmeniä, on syytä ottaa huomioon **erityisryhmien tarpeet jo koulun suunnitteluvaiheessa**.

Esitämme, että Vaaranlammen kouluhankkeen suunnitteluvaiheessa otetaan huomioon erityisryhmien tarpeet. Tämä tapahtuu osallistamalla vammaisjärjestöjä **koulurakennuksen suunnitteluun** alkumetreiltä hankkeen loppuun saakka. Viittaamme siihen, että jo suunnitteluvaiheessa on mietittävä pienryhmien tai -luokkien sijainti koulurakennuksen kokonaisuudessa siten, että aistiesteettömyys toteutuu. Tilat tulee suunnitella sillä tavoin muunneltaviksi, että erityisten oppijoiden opettaminen ja oppiminen mahdollistuu ilman häiriöitä.

Pysyvien pienryhmien ja erilaisten opetusjärjestelyjen tarve tulee kasvamaan tulevaisuudessa ja on sekä taloudellisesti, että pedagogisesti ja inhimillisesti järkevää ottaa ne huomioon uusia koulutiloja suunniteltaessa. Tämänhetkinen tilanne erityisryhmien koulunkäynnin osalta osoittaa, että **esteettömillä koulutiloilla on valtava merkitys** sille, millä tavoin erityisryhmät pystyvät käymään koulua. Esimerkiksi Napapiirin yläaste toimii väistötiloissa parakeissa, joissa ei ole mahdollisuutta esteettämiin opetusjärjestelyihin.

Tasavertaisuuden näkökulmasta erityisryhmien koulunkäynnin turvaamiseksi Vaaranlammen tulevan koulukiinteistön suunnittelussa on ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin ja otettava vammaisjärjestöjen edustajat mukaan jo hankkeen alusta alkaen.

